

Boerenbond Vzw
Beroepswerking
Diestsevest 40
3000 Leuven
T (011) 30 37 08

Datum 16 juli 2020

INTERPRETATIEKADER CHECKLISTS COVID19 – TUINBOUW (PC145)

1 INLEIDING

Om de ondernemingen bij te staan bij de stapsgewijze heropbouw van de economische activiteiten hebben sociale partners van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, de Beleidscel van de Minister van Werk en experts van de FOD Werkgelegenheid in overleg een Generieke Gids uitgewerkt, waarbij de Generieke Toolbox zoals opgesteld door de Economic Risk Management Group heeft gediend als een inspiratiebron.

Aangezien deze Generieke Gids een evolutief en generiek document is, dient de inhoud ervan vertaald te worden naar de huidige situatie op maat van elk individueel bedrijf, om er voor te zorgen dat activiteiten opnieuw kunnen worden opgestart / kunnen doorgaan in zo veilig en gezond mogelijke omstandigheden, zodat een nieuwe piek of uitbraak van coronagevallen kan worden vermeden.

Om deze vertaalslag voor de tuinbouwbedrijven te vereenvoudigen, werd er op basis van de Generieke Gids een sectorfiche opgemaakt. Deze fiche bevat een leidraad om aan alle eisen te voldoen om een veilige werkomgeving te garanderen voor elke werknemer.

Alle punten die opgenomen werden in de fiche moeten bekeken en geanalyseerd worden op bedrijfsniveau. Het is niet nodig om aan de letterlijke eisen van de fiche te voldoen, maar wel om elk punt te bekijken op het bedrijf. Alternatieven zijn zeker mogelijk indien aan hetzelfde beschermingsniveau kan voldaan worden. Noteer dan de aanpak op jouw bedrijf in het opmerkingen kader.

2 INTERPRETATIEKADER - CHECKLIST SEIZOENARBEID

In dit kader omschrijven we het doel dat achter de punten in de 'checklist seizoenarbeid' schuilt en geven telkens een of meerdere opties hoe dit doel kan bereikt worden op een tuinbouwbedrijf. Elk bedrijf kan zoals hoger omschreven een alternatief uitwerken dat hetzelfde veiligheidsniveau garandeert. De punten in de checklist die geen verdere verduidelijking vereisen worden in dit kader niet besproken maar zijn uiteraard van toepassing.

Wordt op jouw bedrijf het omschreven doel op een alternatieve manier nagestreefd dan omschreven in de checklist? Noteer dit dan bij de opmerkingen!

2.1 Maatregelen op de werkplaats

- Doel: Op de werkplaats en in de voertuigen materiaal hebben om de **handen te wassen**
  - o Het water dient van drinkwaterkwaliteit te zijn, dit staat zo omschreven in de welzijnswet. Bij voorkeur opteert men voor leidingwater dat men regelmatig verversst en niet aan hoge temperaturen blootstelt om kiemvorming te voorkomen. Een certificaat is niet vereist.
- Doel: **Afval** verwijderen op een hygiënische manier
  - o Een vuilbak met voetbediening is aangeraden
  - o Het voorzien van ontsmetting in de onmiddellijke omgeving van de vuilbak kan een alternatief zijn
- Doel: Oppervlaktes moeten **ontsmet** kunnen worden
  - o Voorzie ontsmettingsmateriaal; dit kunnen doekjes zijn of bv ontsmettingsmiddel met papier etc.
- Doel: Het personeel moet voldoende **water** kunnen drinken uit een individueel recipiënt
  - o Bv: zij beschikken over gepersonaliseerde flessen met water, nieuw of opnieuw gevuld
  - o Bv: Zij drinken uit wegwerpbekers voor éénmalig gebruik
  - o Stem het volume water af op de vraag en de weers-/werkomstandigheden.
- **Verplaatsingsdocument** voor werknemers is vandaag (16/7/2020) niet meer van toepassing voor verplaatsingen binnen België.
- Doel: Vermijd **overleg** in groep
  - o Indien toch noodzakelijk moet men de afstandsregels respecteren of mondkmaskers voorzien. Verkies overleg in de buitenlucht.
  - o Men zou ook kunnen opteren om bv met berichtjes te werken (sms, messenger, whatsapp)

2.2 Organisatie van de ploegen

- Doel: afstandsregels respecteren door te vermijden dat mensen in **groepen samen komen**
  - o Maak kleine, vaste teams
  - o Vermijd samenkomen op de bedrijfszetel
    - bv op voorhand communiceren wie waar met welk voertuig verwacht wordt
    - of voorzie dat er op het verzamelpunt afstand kan gehouden worden en/of mondkmaskers gedragen worden.
  - o Pas de uurroosters zoveel mogelijk aan zodat het vertrek en de aankomst gespreid verlopen in functie van de transportmiddelen, de werkplaats en de functie van de arbeiders.
  - o Verdeel de werkposten zodat de afstand tussen de werknemers maximaal is
  - o Vermijd collectieve pauzes
    - Respecteer de afstandsregels ook tijdens de pauze
    - Pauze ter plaatse nemen, bij voorkeur in de openlucht, geniet de voorkeur
    - Organiseer de pauze zoveel mogelijk per team (bv door uurroosters aan te passen of hen op een andere plaats te laten pauzeren, wat zeker in het veld mogelijk is)
- Doel: Afstandsregels respecteren tijdens het **vervoer**
  - o Wie per fiets, per step of te voet naar het werk komt, moet voldoende afstand houden.
    - Wees aandachtig voor hygiëne bij het gebruik van deelfietsen of deelsteps (handvaten ontsmetten)
    - Bij individueel gebruik van de fietsen/steps: label de fiets/step
  - o Wie met het openbaar vervoer (trein, tram, bus) komt, volgt de instructies van de vervoersmaatschappijen.
  - o Wie niet alleen met de auto komt, respecteert de afstandsregels tussen elke persoon tijdens het vervoer. Het aantal personen dat kan worden vervoerd, varieert dus afhankelijk van het type voertuig.

- Door de werkgever georganiseerd gemeenschappelijk vervoer: Algemeen geldt dat social distancing gerespecteerd moet worden en indien dat niet mogelijk is, het aantal personen in het voertuig moet beperkt worden en/of afscheidingen voorzien (in voldoende flexibel materiaal met aandacht voor zichtbaarheid en veiligheid); gebruik eventueel bijkomend mondkmaskers. Zorg dat ventilatie- en verluchtingssystemen in vervoersmiddelen goed functioneren en onderhouden zijn, en geef bijzondere aandacht aan de hygiëne binnen in de voertuigen die door verschillende personen worden gebruikt.
- Indien de werknemers samen wonen onder één dak en daar tot dezelfde bubbel behoren, zou dit kunnen doorgetrokken worden naar het transport tot op de werkplaats. Er dient dan een mondkmasker gedragen worden om virusoverdracht te vermijden.
- Doel: afstand houden tijdens het **middagmaal**
  - Door thuis te lunchen vermijd je dat er op dit moment overdracht mogelijk is
  - Wanneer men gezamenlijke ritten kan vermijden door ter plaatse te eten, met respect voor social distance, kan dat een beter alternatief zijn.
  - Op veel bedrijven laat de voorziene tijdspanne niet toe dat men huiswaarts keert.
  - Middagmaal gebruiken in de buitenlucht geniet de voorkeur
  - Respecteer de afstandsregels aan tafel (geschrant zitten, vermijd face to face)
  - Binnen: Op aparte tijdstippen eten, ontsmetten na gebruik, voldoende verluchten
- Organiseer de **reiniging van bedrijfskledij**
  - Het gaat hier om kledij die door de werkgever ter beschikking wordt gesteld aan de werknemers. In normale tijden kunnen de werknemers, in ruil voor een vergoeding, zelf instaan voor de reiniging van deze kledij. Vandaag dient dit te gebeuren door de werkgever.
  - Ook de wasbare mondkmaskers die aangeboden worden door de werkgever behoren tot de bedrijfskledij. De werkgever is dan ook verantwoordelijk voor de reiniging.
- Doel: afstandsregels respecteren op de **werkpost**
  - Indien dit onmogelijk is, wordt aangeraden te werken met een fysieke barrière,
  - Indien de opstelling van de machine ook dat niet toelaat, moet er gewerkt worden met een mondkmasker.

2.3 Werknemers op het tuinbouwbedrijf

- Doel: ook **op het veld** moeten de afstandsregels gerespecteerd worden
  - in sommige teelten betekent dit dat er meerdere rijen tussen de werknemers moet gelaten worden. In andere teelten is er reeds voldoende afstand tussen de rijen (bv volgroeide boomgaard)
  - werk niet met het gezicht naar elkaar toe

2.4 In het magazijn

- Doel: **klanten ontvangen** met respect voor hygiëne en afstandsregels
  - Bij een winkel respecteert men de specifieke richtlijnen voor **winkels**
  - Er dient voldoende afstand gehouden te worden van externen die het bedrijf betreden
  - Alternatief kan men opteren om de externen buiten/in hun voertuig te laten wachten tot de bestelling is ingeladen
- Doel: **bestellingen** op een hygiënische manier klaarmaken/afleveren
  - Draag een mondkmasker
  - Draag handschoenen en wissel deze na elk contact met de eigen of andermans huid
  - **of** ontsmet de handen voor het werk en na elk contact met je eigen of andermans huid
  - verpak goederen indien mogelijk op voorhand

3 INTERPRETATIEKADER - CHECKLIST HUISVESTING

In dit kader omschrijven we het doel dat achter de punten in de 'checklist huisvesting' schuilt en geven telkens een of meerdere opties hoe dit doel kan bereikt worden op een tuinbouwbedrijf. Elk bedrijf kan zoals hoger omschreven een alternatief uitwerken dat hetzelfde veiligheidsniveau garandeert. De punten in de checklist die geen verdere verduidelijking vereisen worden in dit kader niet besproken maar zijn uiteraard van toepassing.

Wordt op jouw bedrijf het omschreven doel op een alternatieve manier nagestreefd dan omschreven in de checklist? Noteer dit dan bij de opmerkingen!

3.1 Algemeen

Na de werktijd verblijven de seizoenarbeiders in de huisvesting, die maakt geen deel uit van de werkplaats.

- Respecteer de regels zoals beschreven in het Kataractdecreet
- Hoewel de huisvesting geen werkplaats vormt, is het belangrijk om de groepen maximaal te scheiden en afstand te bewaren om virusoverdracht te vermijden. In overeenstemming met de huidige maatregelen in België zouden er buiten de werktijd bubbels kunnen gevormd worden waarbinnen de afstand niet altijd behouden blijft. Het is aangewezen de huisvesting zo in te richten dat er zo veel mogelijk afstand is tussen bv de bedden.
- Doel: **Afval** kunnen verwijderen op een hygiënische manier
  - o Een vuilbak met voetbediening is aangeraden
  - o Alternatief: voorzie ontsmetting in de onmiddellijke omgeving van de vuilbak

3.2 Organisatie van de kamers

- Doel: Vorm **groepen/bubbels van maximum 15-20** personen om te vermijden dat bij een uitbraak het volledige team/bedrijf in quarantaine wordt geplaatst
  - o Stem de groepen af op het werk (behoud van bubbels)
  - o Pas de uurroosters indien mogelijk aan om het vertrek/aankomst te spreiden
    - Indien gemeenschappelijk vervoer heeft dit geen meerwaarde
- Doel: interactie tussen de groepen/bubbels vermijden
  - o Voorkeur gaat uit naar individuele kamers
  - o Leden van dezelfde familie of dezelfde bubbel mogen samen op één kamer slapen
- Doel: respecteer afstandsregels in de gemeenschappelijke ruimtes (douches, kleedruimtes, ...)
  - o Afficheer het maximum aantal personen per ruimte

3.3 Organisatie van de andere vertrekken

- Doel: **contact tussen bubbels vermijden**
  - o Indien het sanitair of de keuken moeten gedeeld worden door verschillende bubbels
    - maak afspraken over het gebruik van de gemeenschappelijke ruimten
    - afficheer deze afspraken
    - reinig/ontsmet de oppervlakten na gebruik
- Doel: **ontsmettingsmateriaal** voorzien op strategische plaatsen (toilet, badkamer, keuken)
  - o Bv ontsmettende doekjes of ontsmettingsmiddel en papieren doekjes of...
- Doel: hygiëne en afstandsregels respecteren tijdens het **avondmaal**
  - o Eetgerei individueel/per bubbel voorzien
  - o en eetgerei na elk gebruik afwassen met (warm) water en zeep
  - o Binnen de bubbel zou er in de huisvesting geen 1,5 m afstand gehouden moeten worden, toch is het aangeraden afstand te houden door geschrinkt aan de tafel te zitten.

- Doel: alternatieven voorzien **indien er niet voldoende afstand** kan gehouden worden tussen bubbels
  - o Het eerste alternatief is het voorzien van een fysieke barriere (flexibel in voertuigen, omwille van veiligheid)
  - o Alternatief kan een mondmasker gedragen worden